

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет іноземних мов
Кафедра германського, загального і порівняльного мовознавства

СИЛАБУС
обов'язкової навчальної дисципліни
ПАРАДИГМА СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЧНОЇ НАУКИ
ПРАГМАЛІНГВІСТИКА ТА ДИСКУРСОЛОГІЯ

Освітньо-наукова програма «Германські мови»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти третій (доктор філософії), факультет іноземних мов

Мова навчання українська

Розробники: Осовська І.М., декан факультету іноземних мов, доктор філологічних наук, професор

Профайл викладача: http://deutsch.chnu.edu.ua/?page_id=8

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=JvYENOEAAAAJ&view_op=list_works&authuser=1

Контактний тел.: +380958195140

E-mail: i.osovska@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2055>.

Консультації

Онлайн-консультації: понеділок та четвер з 14.00 до 15.00

Очні консультації: понеділок та четвер з 14.00 до 15.00

1. Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Парадигма сучасної лінгвістичної науки. Прагмалінгвістика та дискурсологія» покликана сформувати континуум знань про лінгвістичні парадигми, їх основні характеристики, історичний розвиток та наукові школи, генералізоване знання про теорію мовної комунікації, що виформовує сучасну парадигму мовознавчих досліджень, орієнтація в якій є складовою основних компетенцій, що мають бути досягнуті в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців.

Метою навчальної дисципліни є розвиток вміння використовувати наукові здобутки сучасної лінгвістики в процесі наукового пошуку, формування в аспірантів масиву знань та вмінь, пов'язаних з концепцією реального мовного спілкування, що об'єднує формати таких галузей сучасного лінгвістичного знання як прагмалінгвістика (лінгвістична прагматика), когнітивна лінгвістика, дискурсологія.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**

- сформувати професійно-педагогічних навички та вміння, які необхідні аспірантам для їхньої майбутньої наукової роботи;
- розширити кругозір аспірантів за рахунок вивчення новітніх здобутків вітчизняних та зарубіжних лінгвістів;
- удосконалити практичну та теоретичну підготовку за рахунок надання необхідного мінімуму теоретичних знань про основні напрями досліджень у площині сучасного вітчизняного та зарубіжного мовознавства новітніх досягнень у мовознавстві, зокрема у таких галузях лінгвістики як комунікативна, когнітивна та зіставна лінгвістика, а також у межах гендерного та лінгвокультурологічного підходів до мови;
- визначити основні орієнтири дослідження мовних та мовленнєвих явищ на сучасному етапі розвитку лінгвістики.

У результаті вивчення цього курсу аспірант повинен

знати:

- загальні теорії мовознавства у руслі її сучасних парадигм;
- розуміти засади когнітивної та комунікативної лінгвістики;
- постулати сучасної лінгвістики;
- історичний розвиток теорій у галузі науки, за якою здійснюються власні дослідження.

вміти:

- застосовувати теоретичні знання у практичних дослідженнях;
- проводити власні дослідження на відповідному рівні;
- адаптувати знання до нової ситуації та генерувати нові ідеї у власному дослідженні;
- оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень;
- виявляти, ставити та вирішувати проблеми, пов'язані із сучасними парадигмами мовознавства;
 - самостійно знаходити та засвоювати нову інформацію з дисципліни;
 - формулювати методологічну базу власного наукового дослідження, виходячи з нових дослідницьких позицій;
 - усвідомлювати актуальність, мету і значення власного дослідження для розвитку інших галузей науки, національної чи світової духовної культури;
 - брати участь у міждисциплінарних проектах, відповідних до тематики власного наукового дослідження;
 - володіти навичками застосування знань з курсу у науково-дослідницькій та педагогічній діяльності.

3. Виклад змісту навчальної дисципліни

Тематичний блок 1

Тема 1.

Новітні напрями дослідження у сучасній лінгвістиці. Лінгвістичні парадигми дослідження. Комунікативно-прагматичний напрям. Когнітивно-дискурсивний. Когнітивно-семіотичний напрям.

Тема 2

Методи лінгвістичного дослідження. Метод лінгвістичного опису та спостереження. Аналіз лексикографічних джерел. Аналіз словникових дефініцій. Метод компонентного аналізу. Метод контрастивного (зіставного) аналізу. Соціолінгвістичні методи. Контекстно-ситуативний аналіз дискурсу.

Тематичний блок 2

Тема 1.

Когнітивна лінгвістика: напрями досліджень. Когнітивна наука і когнітивна лінгвістика. Мова як об'єкт когнітивних досліджень. Тематика і напрями когнітивних досліджень у лінгвістиці. Лінгвокультурологія як галузь мовознавства. Напрями дослідження лінгвокультурологічного концепту.

Тема 2.

Когнітивна семантика. Концептуалізація і категоризація. Сутність концептуалізації і категоризації як основних пізнавальних процесів. Концепти і категорії, їх формування і вербалізація. Структура концепту. Концептуальний аналіз. Типологія концептів.

Тема 3.

Структура зображення знань у мові. Концепт і мовне значення. Лексичні й граматичні концепти. Мовні значення як певні концептуалізації. Когнітивна граматики за Р.Ленекером.

Тема 4.

Методика лінгвокогнітивного аналізу. Концептуальний аналіз семантики мовних одиниць. Аналіз концепту. Лінгвістичний аналіз художнього тексту.

Тематичний блок 3.

Тема 1.

Комунікативна лінгвістика. Категорії комунікативної лінгвістики. Поняття „комунікація”. Моделі комунікації. Компоненти комунікації.

Тема 2.

Природа і форми комунікації. Комунікативна діяльність. Вербальні компоненти спілкування. Форми мовної комунікації. Комунікативний акт та його ознаки. Закони успішної комунікації. Загальна характеристика складових комунікативного акту. Закони успішної комунікації

Тема 3.

Невербальна комунікація. Кінесика. Проксеміка.

Тема 4.

Прагмалінгвістика, основні напрями і течії. Культура та мова. Міжкультурна комунікація. Визначення поняття „культура”. Культура, мова та мовлення

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	разом	у тому числі					разом	у тому числі				
		Л	п	сем.	інд.	с. р.		л	п	сем.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тематичний блок 1												
Тема 1.	12	1		1		10	12	1		1		10
Тема 2	11	1				10	11	1				10
Тематичний блок 2												
Тема 1.	13	2		1		10	13	2		1		10
Тема 2.	13	2		1		10	13	2		1		10
Тема 3.	12	2				10	12	2				10
Тема 4.	12	2				10	12	2				10
Тематичний блок 3												
Тема 1.	12	1		1		10	12	1		1		10
Тема 2.	11	1				10	11	1				10
Тема 3.	11	1				10	11	1				10
Тема 4.	13	2		1		10	13	2		1		10
Підсумковий контроль												
Разом за семестр	120	15		5		100	120	15		5		100

6. Темі лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (стаціонар)	Кількість годин (з/в)
1.	Новітні напрями дослідження у сучасній лінгвістиці. Лінгвістичні парадигми дослідження. Комунікативно-прагматичний напрям. Когнітивно-дискурсивний. Когнітивно-семіотичний напрям.	1	
2.	Методи лінгвістичного дослідження. Метод лінгвістичного опису та спостереження. Аналіз лексикографічних джерел. Аналіз словникових дефініцій. Метод компонентного аналізу. Метод контрастивного (зіставного) аналізу. Соціолінгвістичні методи. Контекстно-ситуативний аналіз дискурсу.	1	
3.	Когнітивні лінгвістика: напрями досліджень. Когнітивна наука і когнітивна лінгвістика. Мова як об'єкт когнітивних досліджень. Тематика і напрями когнітивних досліджень у лінгвістиці. Лінгвокультурологія як галузь мовознавства. Напрями дослідження лінгвокультурологічного концепту.	2	
4.	Когнітивна семантика. Концептуалізація і категоризація. Сутність концептуалізації і категоризації як основних пізнавальних процесів. Концепти і категорії, їх формування і вербалізація. Структура концепту. Концептуальний аналіз. Типологія концептів.	2	
5.	Структура зображення знань у мові. Концепт і мовне значення.	2	

	Лексичні й граматичні концепти. Мовні значення як певні концептуалізації. Когнітивна граматика за Р.Ленекером.		
6.	Методика лінгвокогнітивного аналізу. Концептуальний аналіз семантики мовних одиниць. Аналіз концепту. Лінгвістичний аналіз художнього тексту.	2	
7.	Комунікативна лінгвістика. Категорії комунікативної лінгвістики. Поняття „комунікація”. Моделі комунікації. Компоненти комунікації.	2	
8	Природа і форми комунікації. Комунікативна діяльність. Вербальні компоненти спілкування. Форми мовної комунікації. Комунікативний акт та його ознаки. Закони успішної комунікації. Загальна характеристика складових комунікативного акту. Закони успішної комунікації	2	
9	Невербальна комунікації. Кінесика. Проксеміка.	2	
10	Культура та мова. Міжкультурна комунікація. Визначення поняття „культура”. Культура, мова та мовлення	2	
Підсумковий контроль			
	Усього	18	

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (стаціонар)	Кількість годин (з/в)
1.	Когнітивні лінгвістика: напрями досліджень. Когнітивна наука і когнітивна лінгвістика. Мова як об'єкт когнітивних досліджень. Тематика і напрями когнітивних досліджень у лінгвістиці. Лінгвокультурологія як галузь мовознавства. Напрями дослідження лінгвокультурологічного концепту.	2	2
2.	Когнітивна семантика. Концептуалізація і категоризація. Сутність концептуалізації і категоризації як основних пізнавальних процесів. Концепти і категорії, їх формування і вербалізація. Структура концепту. Концептуальний аналіз. Типологія концептів.	2	2
3	Структура зображення знань у мові. Концепт і мовне значення. Лексичні й граматичні концепти. Мовні значення як певні концептуалізації. Когнітивна граматика за Р.Ленекером.	1	1
4	Методика лінгвокогнітивного аналізу. Концептуальний аналіз семантики мовних одиниць. Аналіз концепту. Лінгвістичний аналіз художнього тексту.	1	1
5	Комунікативна лінгвістика. Категорії комунікативної лінгвістики. Поняття „комунікація”. Моделі комунікації. Компоненти комунікації.	2	2
6	Природа і форми комунікації. Комунікативна діяльність. Вербальні компоненти спілкування.	2	2

	Форми мовної комунікації. Комунікативний акт та його ознаки. Закони успішної комунікації. Загальна характеристика складових комунікативного акту. Закони успішної комунікації		
7	Невербальна комунікації. Кінесика. Проксеміка.	1	1
8	Культура та мова. Міжкультурна комунікація. Визначення поняття „культура”. Культура, мова та мовлення	1	1
	Усього	12	12

8. Самостійна робота

1. Лінгвістичні парадигми дослідження
2. Методи лінгвістичного дослідження
3. Комунікативна лінгвістика як розділ мовознавства
4. Основи мовної комунікації
5. Категорії комунікативної лінгвістики
6. Моделі комунікації
7. Компоненти комунікації
8. Комунікативна діяльність
9. Вербальні компоненти спілкування
10. Форми мовної комунікації
11. Базові поняття мовної комунікації
12. Загальна характеристика складових комунікативного акту
13. Закони успішної комунікації
14. Невербальні засоби комунікації
15. Культура та мова
16. Міжкультурна комунікація
17. Когнітивна лінгвістика як наука
18. мова як об'єкт когнітивних досліджень
19. Напрями дослідження когнітивної лінгвістики
20. Сутність концептуалізації і категоризації як основних пізнавальних процесів
21. Концепти і категорії, їх формування і вербалізація
22. Структура концепту. Концептуальний аналіз.
23. Типологія концептів
24. Концепт і мовне значення. Лексичні й граматичні концепти
25. Мовні значення як певні концептуалізації. Когнітивна граматики за Р.Ленекером
26. Лінгвокультурологія як галузь мовознавства
27. Напрями дослідження лінгвокультурологічного концепту
28. Гендерна лінгвістика
29. Сучасна зіставна лексикологія: здобутки та перспективи
30. Формування категорій – одна з центральних функцій людської свідомості

9. Методи навчання

1. Словесні методи: розповідь, бесіда, лекція.
2. Наочні методи: демонстрація, мультимедійна презентація, ілюстрація.
3. Практичні методи: розв'язання проблемних завдань
 - а) в усній формі;
 - б) у письмовій формі (тези виступів на конференціях, проекти, статті, розділи дисертації та ін.)
4. Робота з першоджерелами.
5. Робота з підручником.

6. Відеометод, аудіометод.

7. Метод самоконтролю.

10. Методи комплексного контролю

1. Письмові: подання у письмовій формі реферату або статті, або тез виступів на конференціях, або проекту, розділу дисертації та ін. відповідно до теми дисертації.

2. Усні: усна залікова відповідь на питання за темами дисципліни.

3. Мультимедійні: мультимедійна презентація матеріалу відповідно до теми дисертації обсягом до 10 хвилин звучання.

11. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Приклад для іспиту		
Поточний контроль та самостійна робота	Залік/Екзамен	Сума
Усього 60, з них: мультимедійна презентація – 30; Захист проекту / реферату – 30	40	100

Критерії оцінювання

- ◆ Проект відповідно до теми дисертації у письмовій формі – 30 (за умов самостійності та повноти висвітлення питання).
- ◆ Мультимедійна презентація – 30
- ◆ Залікова усна відповідь – 40

Мінімальна кількість балів, які повинен набрати аспірант – 50% учбового матеріалу семестру – 30 балів.

Аспірант допускається до підсумкового семестрового контролю за умови набрання мінімальної кількості – 30 балів.

Шкала оцінювання

- повне й вичерпане висвітлення питання – відмінно, (100 – 90).
- загалом правильне з окремими неточностями – добре, (89 – 70)
- правильне висвітлення половини проблем – задовільно, (69-50)

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

12. Рекомендоване методичне забезпечення

Базова література

Бацевич Ф.С. Нариси з лінгвістичної прагматики. Львів : ПАІС, 2010. 336 с.

- Від слова до діла: лінгвопрагматика дискурсу : колективна монографія / [Артеменко Ю. О., Безугла Л. Р., Белозьорова О. М. та ін.] ; за заг. ред. Л. Р. Безуглої. Вінниця: Нова Книга, 2020. 368 с.
- Гендер і мова. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. К.: "К.І.С.", 2004. С. 454-473.
- Дейк Т. А. ван. Дискурс и власть. Репрезентация доминирования в языке и коммуникации : [пер. с англ.]. М. : Книжный дом „Либроком”, 2013. 344 с.
- Жаботинская С. А. Имя как текст : концептуальная сеть лексического значения (анализ имени эмоции) // Когнитивия, коммуникация, дискурс. 2013. № 6. С. 47–76.
- Комарова З. И. Методология, метод, методика и технология научных исследований в лингвистике. М. : Флинта : Наука, 2013. 820 с.
- Мартинюк А.П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Х.: ХНУ, 2012.
- Осовська І. М. Сучасний німецькомовний сімейний дискурс: ментальний і вербальний ресурс : [монографія]. Чернівці : Видавничий дім „Родовід”, 2013. 404 с.
- Приходько А. Н. Концепты и концептосистемы. Днепропетровск: Белая Е. А., 2013. 307 с.
- Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. К.: Довкілля-К, 2011. 716 с.

Допоміжна література

- Антология концептов / Под ред. Карасика В. И., Стернина И. А. М.: Гнозис, 2007. 512 с.
- Белехова Л.І. Образний простір американської поезії: лінгвокогнітивний аспект: Автореф. дис. ... доктора філол. наук: 10.02.04 / Київськ. націон. лінгвіст. ун-т. Київ, 2002. 34 с.
- Борботько В. Г. Принципы формирования дискурса: от психолингвистики к лингвосинергетике. М. : КомКнига, 2006. 288 с.
- Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. М.: Русские словари, 1996. 411 с.
- Водак Р. Язык. Дискурс. Политика [пер. с англ.]. Волгоград: Перемена, 1997. 140 с.
- Воркачѳв С.Г. Концепт счастья: понятийный и образный компоненты // Известия АН. Серия лит. и яз. 2001. Т. 60, № 6. С. 47-58.
- Галапчук О.М. Вікова диференціація стратегій і тактик дискурсу в сучасній англійській мові : автореферат дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 „Германські мови”; Харківський нац. ун-т. Харків, 2000. 18 с.
- Городецька О.В. Національно-марковані концепти в британській мовній картині світу ХХ століття: Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.04 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2003. 21 с.
- Дейк Т. А. ван. Дискурс и доминирование : [пер. с англ. Е. Кожемякина] // Современный дискурс-анализ : электронный журнал. Вып. 1. Т.1. 2009. [эл. ресурс]. Режим доступа : <http://discourseanalysis.org/ada1/st1.shtml>
- Дейк Т. А. ван. Дискурс и власть. Репрезентация доминирования в языке и коммуникации : [пер. с англ.]. М. : Книжный дом „Либроком”, 2013. 344 с.
- Дементьев В. В. Теория речевых жанров. М. : Знак, 2010. 600 с.
- Демьянков В.З. Доминирующие лингвистические теории в конце XX века // Язык и наука конца 20 века. М. : Институт языкознания РАН, 1995. С. 239-320.
- Демьянков В.З. Когнитивная лингвистика как разновидность интерпретирующего подхода // Вопросы языкознания. 1994. № 4. С. 17-31.
- Денисова С.П. Картина світу та суміжні поняття в зіставних дослідженнях // Проблеми зіставної семантики : Зб. наук. ст. К. : Видав. центр КНЛУ, 2007. Випуск 8. С. 9–15.
- Денисова С. П. Співвідношення семантичного обсягу лінгвістичних термінів дискурс-аналіз, дискурсивний аналіз та аналіз дискурсу // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Філологічні науки. Кам'янець-Подільський : „Медобори-2006”, 2011. Вип. 26. С. 72–75.
- Дискурс как когнитивно-коммуникативный феномен : монография / [под общ. ред. И. С. Шевченко]. Харьков : Константа, 2005. 356 с.

- Дискурсологія : методологія, теорія і практика. Екатеринбург : Изд-во Дискурс-Пи, 2006. 172 с.
- Дмитрієва М. М. Гендерні дослідження в мовознавстві. – http://linguistics.kava.kiev.ua/publications/2005/01/13/xmas_28.html
- Жаботинская С.А. Концептуальный анализ: типы фреймов // Вісник Черкаського університету. – Черкаси, 1999. Вип. 11. С. 12-25.
- Жаботинская С.А. Когнитивная лингвистика: ракурсы анализа языковой картины мира // Актуальні проблеми менталінгвістики: Наук. зб. К.: Брама, 1999. С. 3-8.
- Льченко О. М. Етикет англomовного наукового дискурсу : [монографія]. К. : ІВЦ „Політехніка”, 2002. 288 с.
- Карасик В. И. О типах дискурса / В. И. Карасик // Языковая личность : институциональный и персональный дискурс : сб. науч. тр. Волгоград : Перемена, 2000. С. 5–20.
- Касавин И. Т. Текст. Дискурс. Контекст. Введение в социальную эпистемологию языка. М. : Канон+, 2008. 437 с.
- Касевич В. Б. Говорящий и слушающий: Языковая личность, текст, проблемы обучения // Теория коммуникации и теория языка. СПб, 2001. С. 70-75.
- Кирилина А.В., Горошко Е.И. Гендерные исследования в лингвистике сегодня // Гендерные исследования. 1999. № 2. С. 234-241.
- Кирилина А.В. Гендерные аспекты массовой коммуникации // Гендер как интрига познания: Сб. ст. МГЛУ. Лаборатория гендерных исследований. М., 2000. С. 47-80.
- Кісь О. Етнічні гендерні стереотипи та джерела їх конструювання // Український жіночий рух: здобутки і проблеми : Зб. наук. праць. Дрогобич : Коло, 2002. Вип. 1. С. 26-43.
- Клоков В.Т. Основные направления лингвокультурологических исследований в рамках семиотического подхода // Теоретическая и прикладная лингвистика. Межвуз. сб. науч. тр. – Саратов: Изд. центр ВГТУ, 2000. Выпуск 8. С. 60–67.
- Колеснікова І. А. Лінгвокогнітивні та комунікативно-прагматичні параметри професійного дискурсу : дис. ... д-ра філол. наук. : 10.02.15. К., 2009. 376 с.
- Кочерган М. П. Основы зіставного мовознавства. К.: Академія, 2006. 424 с.
- Лакофф Дж., Джонс М. Метафоры, которыми мы живем // Теория метафоры. М.: Прогресс. 1990. С. 387-415.
- Ларченко В.В. Современная межлингвокультурная коммуникация: конструирование глобального языкового пространства? // Культура народов Причерноморья. 2004. N 49, Т.1. С. 97-99.
- Левченко О. Лінгвокультурологія та її термінна система // Вісник Нац. ун-ту "Львів.політ", 2003. № 490. С. 105-113.
- Манакин М.В. Сопоставительная лексикология. К.: Знання, 2004.
- Маслова В.А. Введение в лингвокультурологию. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Изд-во Юрайт, 2019. 208 с.
- Основы теорії гендеру: Навчальний посібник. К.: “К.І.С.”, 2004. – 536 с.
- Проблеми зіставної семантики: Зб. наук. ст. Київ: Видав. центр КНЛУ, 2007. Выпуск 8. С. 182 – 188.
- Селиванова Е.А. Теоретические основы когнитивной ономазиологии // Вісник Черкаського університету. Черкаси, 1999. Вип.11. С. 3-12.
- Серякова І.І. Магія невербальної комунікації. К. 2009. 162 с.
- Филлмор Ч. Фреймы и семантика понимания: Пер. с англ. // Новое в зарубежной лингвистике. М.: Прогресс, 1988. Вып. 23. С. 52-92.
- Цегельська М.В. Мовні аспекти толерантності (до постановки проблеми) // Проблеми зіставної семантики: Зб. наук. ст. Київ: Видав. центр КНЛУ, 2007. Выпуск 8. С. 101-108.
- Dijk T. A. van. Discourse and Power. NY: Palgrave Macmillan, 2008. 140 P. Mode of access : <http://discourseanalysis.org/ada1/st1.shtml>.
- Fiehler R. Kommunikation zwischen den Generationen: Wunschvorstellung oder Wirklichkeit? // L.O.G.O.S. Interdisziplinär. 2007. № 15, 3. S. 200–207.
- Gärdenfors P. Conceptual Spaces as a Framework for Knowledge Representation // Mind and Matter. Vol. 2. 2004. P. 9–27.

- Hahn H. Stereotyp, Identität und Geschichte. Die Funktion von Stereotypen in gesellschaftlichen Diskursen. Frankfurt am Main, 2002. 440 S.
- Imhof M. Stereotypen und Diskursanalyse. Anregungen zu einem Forschungskonzept kulturwissenschaftlicher Stereotypenforschung // Stereotyp, Identität und Geschichte. Die Funktion von Stereotypen in gesellschaftlichen Diskursen. Frankfurt am Main, 2002. S. 57–71.
- Kövecses Z. Metaphor in Culture : Universality and Variation. New York and Cambridge: Cambridge University Press, 2005. 314 p.
- Langacker R. W. Cognitive Grammar. A basic introduction. NY: Oxford University Press, 2008. 562 p.
- Steen G. Basic discourse acts : When language and cognition turn into communication // Cognitive linguistics, functionalism, discourse studies : Common ground and new directions: Abstracts of the 8th International Cognitive Linguistics Conference 20. – 25.07.2003. P. 15–16.
- Turner M., Fauconnier G. The Way We Think. Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities. New York : Basic Books, 2002. 440 p.
- Wichter S. Kommunikationsreihen aus Gesprächen und Textkommunikanten: Zur Kommunikation in und zwischen Gesellschaften. Berlin / Boston : de Gruyter, 2011. 448 S.

Інформаційні ресурси

<https://core.ac.uk/download/pdf/42972777.pdf>

<https://core.ac.uk/download/pdf/46591015.pdf>

<http://journal-s.org/index.php/vmno/article/view/3548>

<http://discourseanalysis.org/ada1/st1.shtml>

<http://www.linguistics.kiev.ua/1.html>

https://www.researchgate.net/profile/Liliia-Bezugla/publication/277200175_Do_rozmezuвання_konvencijnih_ta_diskursivnih_implikatur/links/5ee8b7cc458515814a62a3eb/Do-rozmezuвання-konvencijnih-ta-diskursivnih-implikatur.pdf

http://forlan.org.ua/doc/zbirn/akt_pr_2017.pdf

<https://www.cuspu.edu.ua/ua/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan/485-naukovi-konferentsii-tdpu/international-scientific-and-practical-internet-conference-foreign-language-in-professional-training-of-specialists-issues-and-strategies/section-1-critical-issues-of-contemporary-philology-literature-and-cultural-studies/6010-diskursologiya-tekstu-istoriya-ta-perspektivi>